

Programdokument: Datadrevet udvikling af udsatte bydele

1. Baggrund

Gladsaxe Kommune har allerede i dag en lang række fagsystemer, der rummer en betydelig viden om kommunens borgere og fysiske forhold. Vi anvender allerede i vidt omfang data til at følge udviklingen på afgrænsede områder af betydning for den sociale balance (f.eks. udviklingen i beskæftigelsen) og til at analysere problemstillinger og effekten af vores indsatser, når der er et særligt behov for det.

Vi er dog i dag kun i begrænset omfang i stand til at anvende disse data smidigt og på tværs af fagsystemer uden et stort ressourcetræk, ligesom vi har begrænset erfaring med systematisk at anvende data om brugen af byrummet i arbejdet med den fysiske omdannelse af udsatte bydele.

Der vurderes at være et betydeligt potentiale i at arbejde datadrevet med at styrke den sociale balance. Med dette program er det derfor ønsket i en årrække at sætte særligt fokus på, fra forskellige indfaldsvinkler, at styrke vores evne til at arbejde datadrevet med udviklingen af kommunens bydele.

2. Formål

Formålet med dette program er at styrke Gladsaxe Kommunes evne til at skabe forandring i udsatte bydele med udgangspunkt i data.

Konkret skal programmet understøtte organisationens evne til tidligt at identificere sociale udfordringer i kommunens bydele, analysere deres årsager, og agere på dem før problemerne antager for omfattende karakter. Samtidig skal programmet bidrage til at kvalificere de indsatser, der igangsættes, og følge effekten af indsatserne.

Det er ambitionen, at Gladsaxe Kommune på sigt skal være i stand til løbende og uden et stort ressourcetræk på organisationen at trække på, sammenholde og analysere data om de enkelte bydele. Målet er, at arbejdet for social balance ikke blot understøttes af enkeltstående indikatorer, men at vi som organisation har de kompetencer og tekniske løsninger der gør, at probleminikatorer nemt kan belyses og kvalificeres yderligere, så vi reelt kan bruge data til at prioritere og kvalificere vores indsatser.

3. Målgruppe

Programmets målgruppe er først og fremmest Rådet for Social Balance, der har det overordnede ansvar for at følge og agere på udviklingen i den sociale balance i kommunens bydele.

Derudover henvender programmet sig til de udviklingspartnerskaber, kommunen indgår i i de enkelte bydele, samt den kommunale ledelse og fagpersoner i de enkelte bydele, der har brug for data om den sociale balance, for at kunne kvalificere den løbende indsats. F.eks. sundhedspleje, dagtilbud, skole, klubber og biblioteker i områderne.

4. Programmets elementer

Programmet består ved dets opstart af fire elementer:

1. Monitoreringskoncept for social balance
2. Datadrevet problemanalyse i udsatte bydele
3. Anvendelse af data i praksis
4. Bylivsregistrering i udsatte bydele

Indholdet i de fire programelementer skitseres kort nedenfor. De enkelte programelementer kan ændre sig i takt med at programmet bevæger sig fremad, ligesom der kan opstå behov for at tilføje yderligere indsatser til programmet.

Programindsats 1: Monitoreringskoncept for social balance

I 2014 blev der opstillet en enhedsindikator for social balance, der årligt giver en vurdering af den socioøkonomiske udvikling i kommunen opdelt på 84 basisdistrikter. Der er efterfølgende igangsat et arbejde for at etablere et egentligt monitoreringskoncept, der på en bredere vifte af indikatorer løbende kan tilvejebringe løbende, opdateret viden om udviklingen i den sociale balance.

Formålet er at give Rådet for Social Balance mulighed for løbende at følge udviklingen i den sociale balance i kommunens bydele, og handle tidligt på negative udviklingstendenser, herunder bruge viden om udviklingen i de enkelte områder i dialogen med kommunens samarbejdspartnere, særligt boligselskaberne ifm. styringsdialogen. Samtidig er det ønsket, at give ledelsen i de enkelte områder et værktøj til at kvalificere indsatsen for at løfte lokale udfordringer, til brug i f.eks. distriktsmøder.

Monitoreringskonceptet bygges op omkring et mindre antal indikatorer, som vurderes at kunne give et fingerpeg om den sociale balance. Der tages udgangspunkt i aktuelle data, der allerede er til rådighed i kommunens fagsystemer, men som i dag ikke trækkes på bydelsniveau eller bruges på tværs. Data præsenteres i GIS, så Rådet for Social Balance får et løbende grafisk overblik over den sociale balance i kommunen, fordelt på geografi.

Ved programmets start arbejdes med 16 indikatorer, der pilottestes i første halvdel af 2016, hvorefter monitoreringskonceptet implementeres og løbende justeres på baggrund af erfaringerne med at bruge det.

Center for Økonomi er ansvarlig for projektets gennemførelse.

Sådan måler vi effekten

- Monitoreringskonceptet er taget i brug og anvendes systematisk af Rådet for Social Balance til at følge udviklingen i den sociale balance
- Rådet handler systematisk på udviklingstendenser, f.eks. ved at gennemføre analyser, der yderligere belyser negative tendenser, og ved at bruge data i udviklingsdialogen med boligselskaber m.fl.

Programindsats 2: Datadrevet problemanalyse i udsatte bydele

For at belyse mulighederne for at arbejde datadrevet med social balance, gennemførte Gladsaxe Kommune i 2015 et pilotprojekt med SAS Institute, hvor det blev undersøgt, hvordan vi ved at

samkøre og analysere kommunens eksisterende data anderledes, kan tilvejebringe ny viden om på forhånd identificere problemstillinger og målgrupper. Konkret undersøgte projektet hvilken ny viden der kan tilvejebringes om ledige borgere i Værebros Park, hvis alle tilgængelige data om målgruppen samkøres og der foretages statistiske analyser af, hvilke forhold der i øvrigt kendetegner målgruppen. Erfaringerne fra pilotprojektet viste ikke overraskende, at vi som kommune på tværs af fagsystemer råder over en enorm mængde af data om kommunens borgere, og ofte data i høj kvalitet. Projektet demonstrerede dog også, at vi som organisation mangler de systemer og kompetencer der er nødvendige for at kunne trække, lagre, kombinere og analysere disse data på en måde, så vi udnytter vores viden optimalt.

Med denne indsats er det ønsket at tage hul på en modningsproces, der kan gøre Gladsaxe Kommune i stand til på sigt at bruge data smidigt til analyseformål, der kan kvalificere kommunens indsats for social balance på alle fagområder.

Modningsprocessen er påbegyndt i regi af det igangværende dataforum-arbejde i Center for Økonomi, der afsluttes i foråret 2016. Det er forventningen, at der i umiddelbar forlængelse heraf træffes beslutning om, hvorvidt Gladsaxe Kommune ønsker at investere i en fælles ramme for arbejdet med datadrevet ledelse.

Såfremt det besluttes at gå videre med at etablere en fælles ramme, forventes databehovet i relation til social balance fremadrettet at kunne håndteres inden for denne ramme. Besluttes det ikke at gå videre, vil Center for Økonomi understøtte Rådet for Social Balance i etablere en alternativ løsning, der kan understøtte analysebehovet.

Center for Økonomi er ansvarlig for indsatsens gennemførelse.

Sådan måler vi effekten

- Der er udviklet en analytisk kompetence og systemunderstøttelse, der anvendes til løbende automatiserede analyser af identificerede udviklingstendenser og målgrupper i kommunens udsatte bydele

Programindsats 3: Anvendelse af data i praksis

KL har i samarbejde med Randers, Svendborg og Helsingør Kommuner i 2015 gennemført et pilotprojekt, der har udviklet en metode til at trække data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem (FLIS) over i kommunens geografiske informationssystem (GIS), hvor dataene kan ses på kort fordelt på boligområder. I forbindelse med projektet blev der endvidere udarbejdet en liste over de indikatorer, det i dag er muligt at trække data på, og som siger noget om et boligområdes udsathed.

I forlængelse af projektet er KL nu interesseret i at indgå et opfølgingsprojekt med Gladsaxe kommune, hvor der stilles skarpt på hvordan data om udsatte boligområder – når data er tilvejebragt – i praksis kan anvendes af forskellige målgrupper i den kommunale organisation (og i partnerskaber med boligselskaber), så data reelt får den tiltænkte rolle i udviklingen af udsatte boligområder. Formålet er at udvikle modeller for anvendelse af data, der understøtter en effektiv udviklingsindsats på tværs af aktører.

Projektet søges realiseret i samarbejde med SFI. Ved programmets opstart er projektet endnu i en eksplorativ fase, men såfremt projektet realiseres, forventes det at løbe frem til starten af 2018, hvorefter de udviklede modeller evt. kan forankres i drift.

Social Balance er ansvarlige for projektets gennemførelse.

Sådan måler vi effekten

- Der er udviklet modeller for anvendelse af data om den sociale balance i kommunens bydele, der vurderes effektivt at understøtte kommunens og boligorganisationernes indsats for at skabe social balance

Programindsats 4: Bylivsregistreringer i udsatte bydele

I sommeren 2015 blev der i regi af partnerskabet om udviklingen af Værebros Park eksperimenteret med at knytte teknologi til overvågningskameraer på forpladsen til at registrere brugen af dele af de midlertidige byrumsinstallationer, der var etableret på pladsen. I større skala og med forbedret teknologi er der store potentialer i bylivsregistreringer. Dels leverer det præcise input til en evaluering af midlertidige byrum, dels bidrager det med vigtig viden om bevægelsesmønstre i området.

På den baggrund er der i partnerskabet indledt et samarbejde med Københavns Universitet og Aalborg Universitet om at gennemføre forsøg med bylivsregistrering. Samarbejdet er endnu i designfasen, men såfremt projektet realiseres i fuld skala, vil det strække sig over hele programperioden. Indsatsen søges fondsfinansieret.

Det er målet, at vi med denne programindsats udvikler vores kapacitet til at anvende bylivsregistreringer, så disse i fremtiden kan blive en del af vidensfundamentet når der planlægges fysiske indsats i udsatte bydele, især som led i programmet "Attraktive bydele". Med denne indsats lægges derfor op til at prioritere de ovenfor beskrevne initiativer, og med afsæt i erfaringerne afprøve og videreudvikle metoder til at bruge bylivsregistreringer.

By- og Miljøforvaltningen er primær ansvarlig for implementeringen af indsatsen.

Sådan måler vi effekten

- Bevægelsesmålinger anvendes ifm. alle relevante byrumsprojekter i programmet "Attraktive bydele"
- Bevægelsesmålinger indgår som en del af beslutningsgrundlaget ift. udviklingen af en strategisk plan for omdannelsen af Værebros Park

5. Programplan

Programmet etableres som et treårigt program. Programindsatsernes forløb skitseres i tabellen nedenfor.

Programindsats	2016				2017				2018			
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4
1. Monitoreringskoncept	Pilottest		Implementering / løbende justering									
2. Datadrevet problemanalyse	Planlægning				Evt. implementering og drift							
3. Anvendelse af data i praksis	Planlægning			Evt. implementering						Evt. drift		
4. Bylivsregistrering	Planlægning				Evt. implementering (forudsat fondsfinansiering)							

6. Økonomi

Der foreslås i 2016 afsat et samlet beløb på 100.000 kr. fra puljen til social balance til implementeringen af de fire skitserede indsatser. Midlerne anvendes efter behov til supplerende datakøb, involvering af rådgivere, samt udgifter til afdækning af best practice og andre kommuners erfaringer på området.

Programmets finansieringsbehov revurderes ultimo 2016 med udgangspunkt i erfaringerne fra programmets første år.

7. Programopfølgning og -evaluering

Programmets fremdrift og resultater følges halvårligt af Rådet for Social Balance med udgangspunkt i effektindikatorer for de enkelte indsatser, jf. afsnit 4 ovenfor.

8. Programansvar

Ejerskabet for programmet placeres hos chefen for social balance. Rådet for Social Balance er programstyregruppe.

Implementeringen af de enkelte programindsatser varetages af de relevante faglige miljøer, særligt Center for Økonomi.

Social Balance er tovholder på programmet og dets indsatser, herunder den løbende udvikling af og opfølgning på programmet, og sikrer at alle relevante forhold vedrørende programmets implementering og effekt bringes til drøftelse i Rådet for Social Balance.